

**PAVYZDINIAI GALIMOS KORUPCINIO POBŪDŽIO RIZIKOS ATVEJAI IR VALSTYBĖS
TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTIS, VEIKSMAI
SU JAIS SUSIDŪRUS**

SITUACIJA	LTSA DARBUOTOJO ELGESIO SUDERINAMUMAS SU KODEKSO NUOSTATOMIS
Lietuvos transporto saugos administracijos valstybės tarnautojui ar darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, (toliau – LTSA darbuotojas) kitas LTSA darbuotojas daro poveikį dėl neteisėtų veiksmų atlikimo.	NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas turi kategoriškai atsisakyti atlikti prašomą veiksmą ir savo pareigas atlikti tinkamai, teisės aktų nustatyta tvarka ir nutraukti neteisėtus veiksmus, savo elgesiu parodydamas, kad netoleruoja tokio elgesio, ir paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika, įspėti, kad apie daromą poveikį bus pranešta už Korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingiems asmenims, informuoti atsakingus asmenis.
LTSA darbuotojas, vykdydamas funkcijas, susijusias su dalyvavimu rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir (ar) juos priimant iš subjekto, teisės aktų nustatyta tvarka registruoto ar neregistruoto lobistu, gauna žodžiu ar raštu (taip pat el. priemonėmis) tiesioginį pasiūlymą inicijuoti konkrečių teisės akto nuostatų pakeitimą už piniginį atlygį arba kitas naudas; arba gauna pasiūlymą jau rengiamo teisės akto projekto pakeitimą redaguoti, keisti ar siūlyti keisti pagal neoficialiai lobisto siūlomą redakciją; arba kitais neteisėtais būdais siekiama daryti lobistinę įtaką.	NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas turi minėtam asmeniui paaiškinti, kad toks jo elgesys gali būti palaikytas Lobistinės veiklos įstatymo nuostatų pažeidimu ir (ar) Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, dėl kurios jam gali kilti neigiamų pasekmių. Apie tokį atvejį informuoti asmenis, atsakingus už lobistinės veiklos priežiūrą Administracijoje (Teisės ir rizikų valdymo skyriaus patarėją Laurą Kisieliūtę-Baltulę, jos nesant, – Teisės ir rizikų valdymo skyriaus vyriausiąją specialistę Jurgitą Volkovą). Atminkite, kad LTSA darbuotojams, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, draudžiama iš lobistų priimti Dovanas ar kitokį atlygį.
LTSA darbuotojas, vykdydamas tarnybines funkcijas, gauna prašymą iš kolegos (įskaitant asmenį, kuriam yra tiesiogiai pavaldus) priimti teisės aktus neatitinkančius sprendimus dėl konkretaus asmens ar ūkio subjekto (pavyzdžiui, neįtraukti į metinį tikrinamų ūkio subjektų sąrašą konkretaus subjekto, kai jis pagal patvirtintus rizikingumo kriterijus turi būti	NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas turi paaiškinti, kad tokio prašymo tenkinti negali, nes tai nesuderinama su nustatytais elgesio standartais ir neatitinka teisės aktuose nustatytos tvarkos. Jeigu Susisieikimo ministerijoje arba Administracijoje pastebėjote teisės aktų pažeidimų, keliančių grėsmę viešajam interesui, arba jį pažeidžiančius

įtrauktas; įtraukti į metinį tikrinamų ūkio subjektų sąrašą konkretų subjektą, kai jis pagal patvirtintus rizikingumo kriterijus neturi būti įtrauktas; atliekant kontrolės procedūras taikyti švelnesnes sankcijas subjektui už identifikuotus pažeidimus ir pan.).	asmenis, apie tai galite pranešti Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, taip pat Administracijos pasitikėjimo kanalais, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai bei Generalinei prokuratūrai.
LTSA darbuotojas per žiniasklaidos priemones ar socialiniuose tinkluose išsako nepagrįstą kritiką Administracijos vidiniu ar išoriniu administravimu, LTSA darbuotojų tarpusavio santykiais.	NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas turi susilaikyti nuo faktais nepagrįstos kritikos ar nesąžiningos, pažeidžiančios santūrumo, mandagumo, dalykiškumo ir kitus reikalavimus subjektyvios nuomonės ar apibendrinančių pasisakymų grupės žmonių ar konkrečių asmenų atžvilgiu reiškimo, nes tai gali sukelti pavojų Administracijos reputacijai ir mažinti pasitikėjimą jos veikla bei ją diskredituoti.
LTSA darbuotojas privačiame gyvenime naudojami savo einamas pareigas patvirtinančiu dokumentu, siekdamas sau palankaus sprendimo priėmimo.	NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas privalo suprasti savo poelgių moralinę vertę ir atsakomybę už juos. Toks LTSA darbuotojo elgesys ar veiksmai nėra suderinami su visuotinai priimtomis moralės bei dorovės normomis ir menkina visuomenės pasitikėjimą Administracija.
LTSA darbuotojas Trečiojo asmens paprašo pateikti papildomus dokumentus, kuriuos pateikdamas Trečiasis asmuo kartu LTSA darbuotojui atsidėkodamas už pagalbą ir kantrybę įteikia saldinių dėžutę, kurią pastarasis pasilieka.	NESUDERINAMA. Net ir mažos vertės saldinių dėžutė yra nesuderinama su Kodekso nuostatomis ir vertintina kaip Dovanos / Kyšis, kurio LTSA darbuotojas negali priimti ir Trečiajam asmeniui savo elgesiu turi aiškiai parodyti, kad to netoleruoja, ir informuoti apie Administracijoje taikomą Nulinę dovanų politiką. Apie atvejį privaloma pranešti asmenims, Administracijoje atsakingiems už korupcijos prevenciją, šio Kodekso IV skyriaus nustatyta tvarka ir terminais.
LTSA darbuotojas savo gimimo dienos proga pasikvietė kolegas kartu suvalgyti pyrago, o šie jam įteikė gėlių.	SUDERINAMA. LTSA darbuotojas turi teisę gauti ir teikti Dovanas kitiems LTSA darbuotojams pagal nusistovėjusias tradicijas, ir toks elgesys nelaikomas kaip atitinkantis Korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką.
Studentų arba moksleivių grupė LTSA darbuotojui, kuris vedė ekskursiją, pasakojo apie įstaigos darbą, padovanojo savo pačių pagamintą arba mokymo įstaigos suvenyrą, kurį LTSA darbuotojas priėmė.	SUDERINAMA. Tokia dovana atitinka Kodekso 5.8 papunktyje nurodytą Dovanos, gautos pagal įstatymą, sąvoką, todėl LTSA darbuotojas gali ją priimti. Apie priimtą Dovaną darbuotojas turi pranešti asmenims, Administracijoje atsakingiems už korupcijos prevenciją šio Kodekso 31 punkte nustatyta tvarka ir terminais.

LTSA darbuotojas tarnybos ar ne tarnybos metu gavo pasiūlymą paveikti kitą LTSA darbuotoją ar kitos įstaigos valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šis priimtų Trečiajam asmeniui palankų sprendimą, o LTSA darbuotojas sutiko „pažiūrėti, kuo gali padėti“.	NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas neturi priimti pasiūlymo ir savo elgesiu parodyti, kad to netoleruoja. Apie atvejį privaloma pranešti Administracijos vidiniais kanalais šio Kodekso 12 punkte nustatyta tvarka
LTSA darbuotojas, būdamas darbo grupės arba komisijos narys, posėdžio metu sužino, kad vienas iš nagrinėjamų klausimų yra susijęs su jo artimo asmens vykdoma veikla. Informavęs apie tai komisiją LTSA darbuotojas pasiūlo išbraukti klausimo svarstymą iš darbotvarkės, už tai pats balsuoja ir toliau dalyvauja posėdyje.	NESUDERINAMA. Toks elgesys pažeidžia Kodekso 5.3 papunktyje apibrėžtą Antikorupcinio elgesio standartą. Esant tokiai situacijai, LTSA darbuotojas turi vadovautis Kodekso III skyriaus III skirsnio – Viešųjų ir privačių interesų deklaravimas ir kontrolė – nuostatomis.
Į LTSA darbuotoją dėl administracinės paslaugos suteikimo kreipiasi buvęs sutuoktinis.	SUDERINAMA. Kiekvienu atveju būtina aiškiai įsivertinti, ar egzistuoja faktinių aplinkybių, susijusių su LTSA darbuotojo ir buvusio sutuoktinio turtiniu ar neturtiniu suinteresuotumu. Pavyzdžiui, jei buvusių sutuoktinių nebesieja jokie turtiniai ar neturtiniai interesai (nepilnamečiai vaikai, galiojantys sandoriai, bendras nekilnojamasis turtas ir pan.), manytina, kad vien praeityje sudarytos santuokos faktas nėra vertintinas kaip interesų konflikto situaciją kelianti aplinkybė. Tuo atveju, jeigu juos sieja turtiniai ar neturtiniai interesai, rekomenduotina kreiptis į asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją, pasitarti dėl konkretaus atvejo.
Atlikdamas pirkimus LTSA darbuotojas pateko į konflikto situaciją, tačiau jam nusišalinus nuo sprendimų, susijusių su atitinkamu pirkimu, rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo neliktų kvorumo.	SUDERINAMA. Jeigu priėmus privačius interesus deklaruojančio asmens pareikštą nusišalinimą neliktų galimybių priimti sprendimo, atsižvelgiama į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos patvirtintus privačius interesus deklaruojančio asmens pareikšto nusišalinimo nepriėmimo kriterijus, tarp kurių numatyta, kad motyvuotu rašytiniu sprendimu gali būti nepriimtas deklaruojančio asmens pareikštas nusišalinimas ir LTSA darbuotojas įpareigojamas toliau atlikti tarnybines pareigas. Kiekvienas nusišalinimo priėmimo (nepriėmimo) atvejis turi būti svarstomas individualiai (atskirai), įvertinant visas pateiktas aplinkybes, galinčias lemti interesų konfliktą.

LTSA darbuotojas XXXX m. sausio 1 d. sudarė darbo sutartį su teisinės paslaugas teikiančia įmone, pagal kurią tapo įmonės teisininku. Kadangi teisinės konsultacijas pradėjo vesti nuo XXXX m. vasario 1 d., jis viešųjų ir privačių interesų derinimo deklaraciją atnaujino XXXX m. kovo 1 d.

NESUDERINAMA. LTSA darbuotojas turi teisę dirbti papildomą darbą ir gauti už tai darbo užmokestį, išskyrus Kodekso 20 punkte nustatytus ribojimus, tačiau, be Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme įtvirtintos pareigos patikslinti ar papildyti deklaraciją per 30 kalendorinių dienų po naujų deklaruojamų duomenų atsiradimo, jis taip pat turi vadovautis Kodekso 21 punkto nuostatomis ir apie tai informuoti atitinkamai Atsakingą subjektą.
